



# Resultats de l'Estudi de polítiques públiques locals de salut pública 2021

15 de novembre de 2021

Jornada: La salut pública local: reflexions arran de la COVID-19 i dels resultats de l'estudi de polítiques públiques 2021

Fundació  
Carles Pi  
i Sunyer

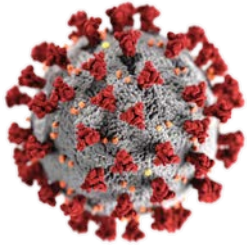


## *L'impacte de la pandèmia en les polítiques de salut pública municipal*



- Impacte de la COVID-19 a la província
- Fonaments
- Metodologia de l'estudi
- Dimensions d'anàlisi:
  - Previsió
  - Adaptabilitat
  - Coordinació
  - Implicació ciutadana
  - Impacte de les actuacions
- Valoracions futures

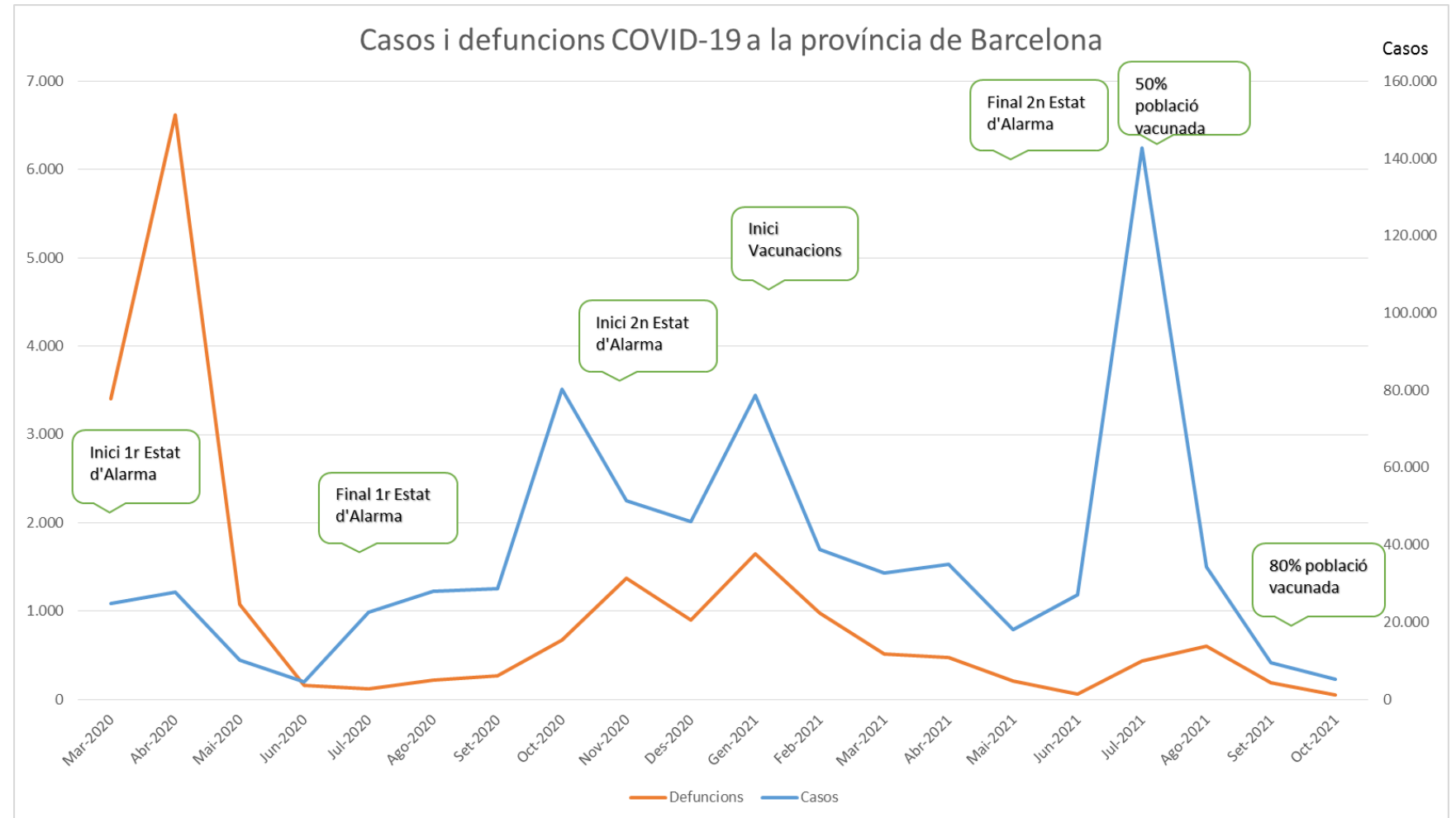
# Impacte de la COVID-19 a la província de Barcelona



Març 2020 a  
octubre 2021:

**746.581** casos  
detectats

**19.970** defuncions  
notificades



# Fonaments



La pandèmia:

- Ha posat en valor la **importància de la salut pública**.
- Ha evidenciat les **dificultats d'aquestes polítiques** per atendre la crisi sanitària.

**1**

Les incerteses de la malaltia i el desconeixement de les millors solucions, ha conduït a **polítiques reactives i zigzaguejants**, sense consens ni respostes clares.

**2**

La multiplicitat d'actors governamentals que han intervingut ha plantejat **dificultats de coordinació i d'enfocs** per afrontar el problema.

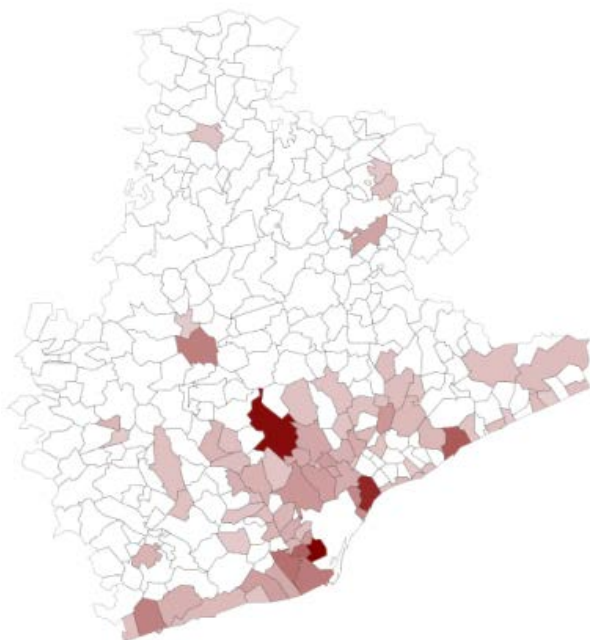
**3**

Les administracions s'han **adaptat de manera forçada** a reorganitzar objectius i modalitats de treball.

**4**

S'ha posat en evidència la **importància de la implicació ciutadana**, no només en el compliment de les pautes sinó també en la gestió de solucions.

# Metodologia de l'estudi



**63 municipis > 10.000 hab.**

**Representativitat: 79%**

**Maig a setembre de 2021**

## De 10.000 a 20.000 habitants

Abrera  
Arenys de Mar  
Badia del Vallès  
Berga  
Calella  
Canovelles  
Cardedeu  
Castellbisbal  
Corbera de Llobregat  
Cubelles  
La Garriga  
La Llagosta  
Les Franqueses del Vallès  
Lliçà d'Amunt  
Montornès del Vallès  
Palau-solità i Plegamans  
Parets del Vallès  
Piera  
Sant Andreu de Llavaneres  
Sant Celoni  
Sant Joan de Vilatorrada  
Sant Just Desvern  
Sant Sadurní d'Anoia  
Torelló  
Vilanova del Camí

## De 20.001 a 50.000 habitants

Barberà del Vallès  
Castellar del Vallès  
El Masnou  
Esparreguera  
Esplugues de Llobregat  
Igualada  
Manlleu  
Martorell  
Montcada i Reixac  
Olesa de Montserrat  
Pineda de Mar  
Premià de Mar  
Ripollet  
Sant Andreu de la Barca  
Sant Feliu de Llobregat  
Sant Joan Despí  
Sant Pere de Ribes  
Santa Perpètua de Mogoda  
Sitges  
Vic  
Vilafranca del Penedès  
Vilassar de Mar

## De 50.001 a 100.000 habitants

Castelldefels  
Cornellà del Llobregat  
El Prat de Llobregat  
Granollers  
Manresa  
Mollet del Vallès  
Rubí  
Sant Boi de Llobregat  
Viladecans  
Vilanova i la Geltrú

## Més de 100.000 habitants

Badalona  
L'Hospitalet del Llobregat  
Mataró  
Sabadell  
Santa Coloma de Gramenet  
Terrassa

# Dimensions d'anàlisi

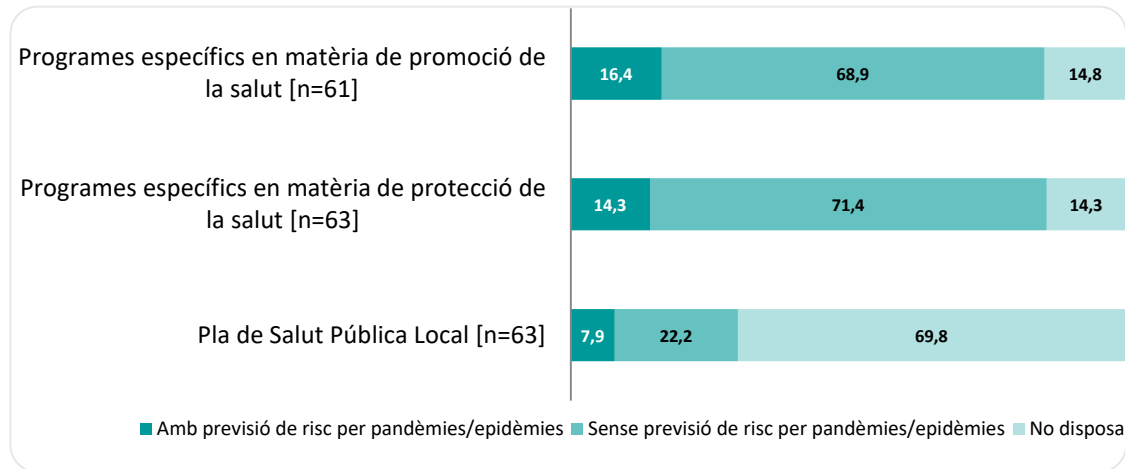


Valorar la **capacitat de resiliència** de les polítiques municipals davant els reptes de la pandèmia:

- Previsió
- Adaptabilitat
- Coordinació
- Implicació ciutadana
- Impacte de les actuacions

# Previsió: plans existents

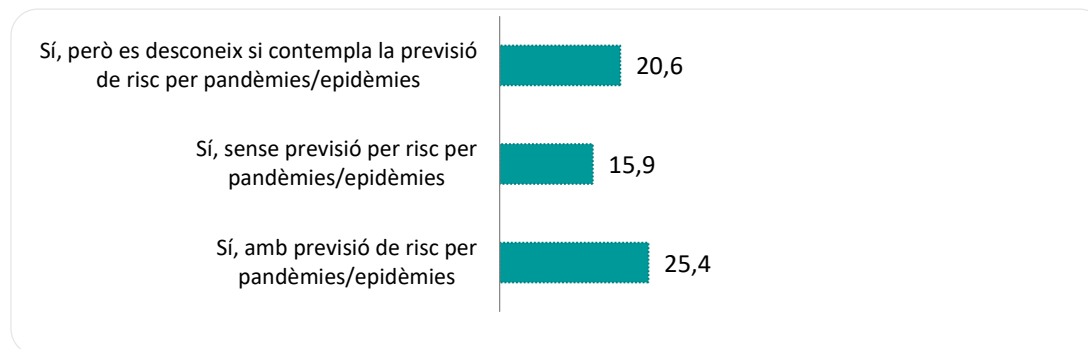
## Plans vigents en salut



El **30 %** disposa de plans locals de salut i la majoria té programes específics.

*La majoria d'aquests plans no preveuen risc per pandèmies/epidèmies*

## Plans d'emergència (PBEM/DUPROCIM)

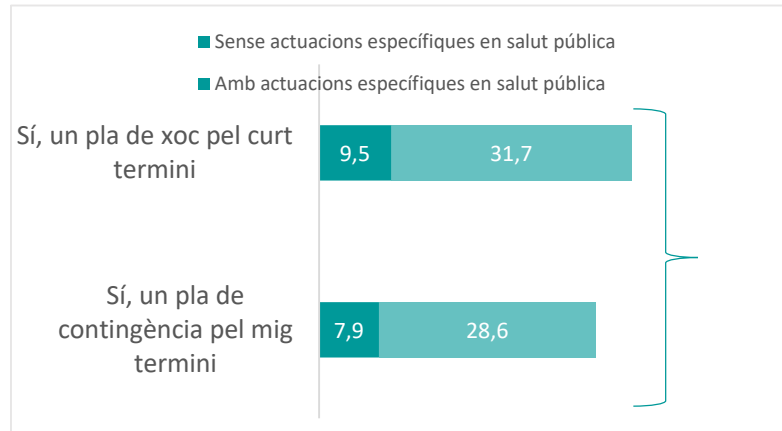


El **62 %** disposa de plans d'emergència.

*Però, només el 25 % preveu riscos de pandèmies/epidèmies*

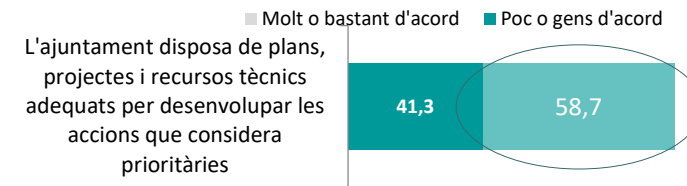
# Previsió: planificació per la pandèmia

## Plans de xoc o contingència



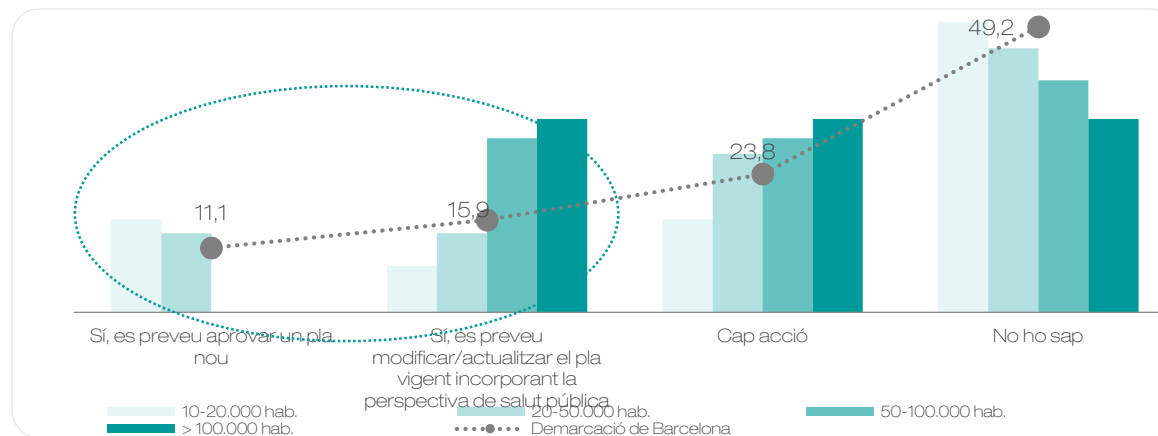
El **78 %** ha elaborat algun tipus de pla. El 60% inclou actuacions en salut pública

## Percepcions sobre la capacitat per planificar



El **27 %** preveu realitzar alguna acció en relació als plans de protecció civil

## Plans de protecció civil





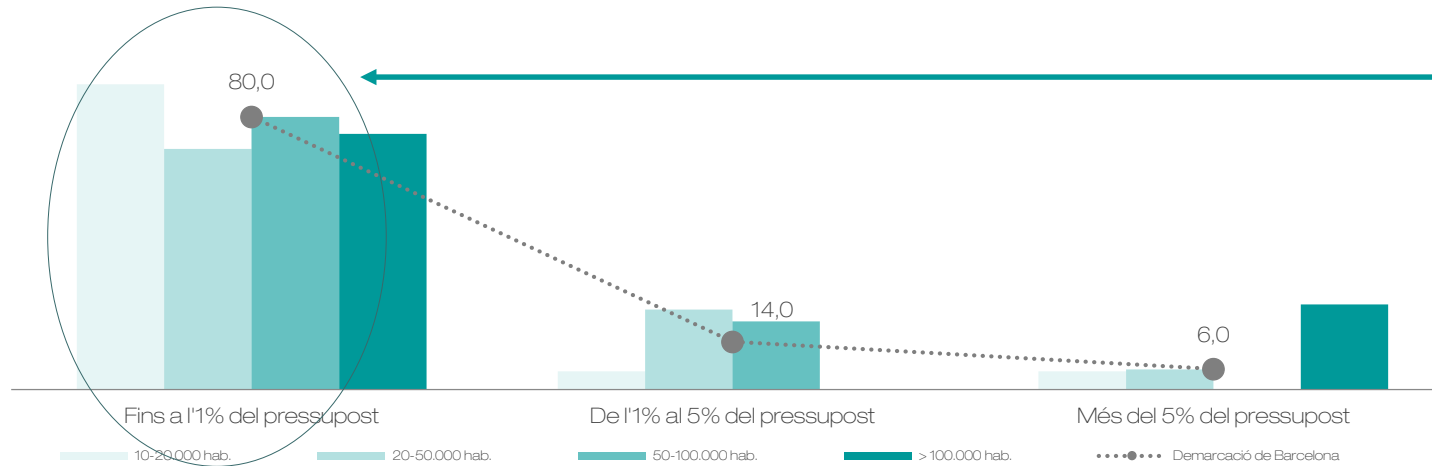
✓ S'observen **dèficits**:

- **Estructurals** a la planificació (comú a totes les polítiques públiques).
- **Específics** en la previsió de risc de pandèmia.

✓ L'alt desconeixement en temes de protecció civil planteja la necessitat d'una major **coordinació** entre aquestes polítiques.

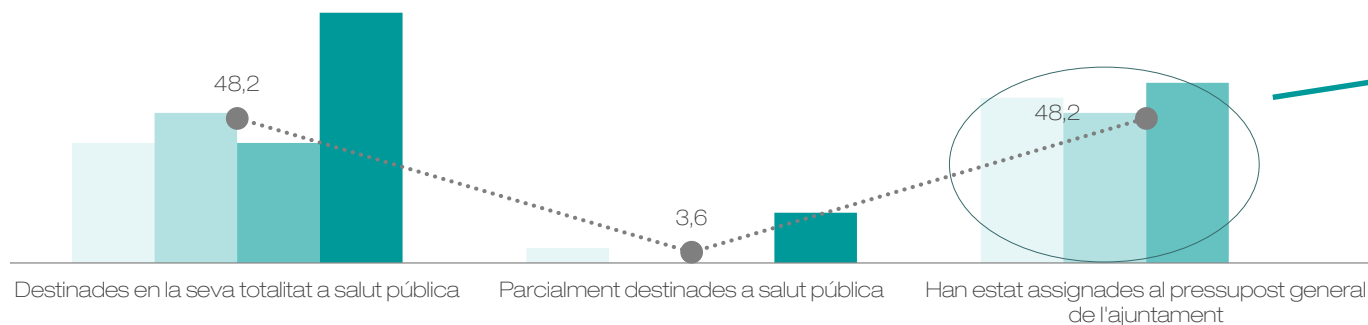
# Adaptabilitat: recursos

## Pressupost destinat a Salut Pública



El **80 %** dels municipis destinen menys de l'1% del pressupost total en salut

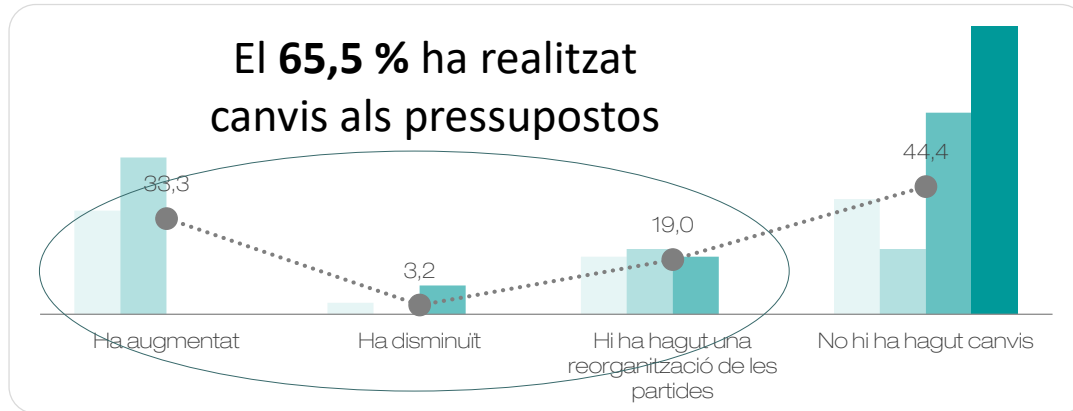
## Destí de les transferències



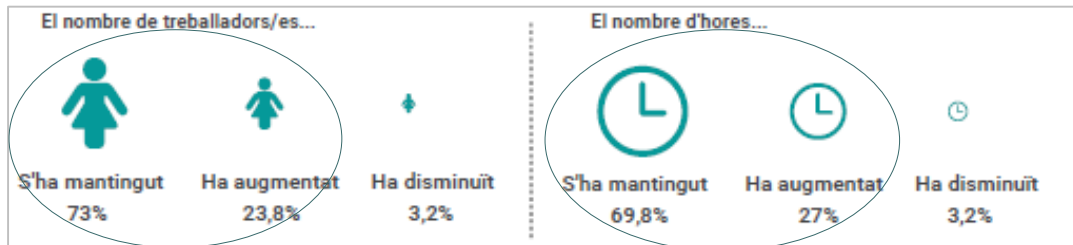
Gairebé la **meitat** dels municipis destinen les transferències a salut al pressupost general

# Adaptabilitat: canvis en recursos

## Pressupostaris



## Personal

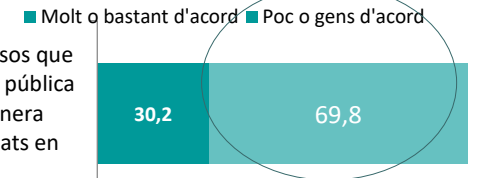


## Organitzatius

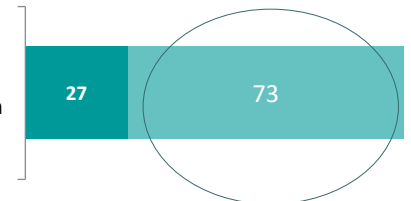


## Percepcions

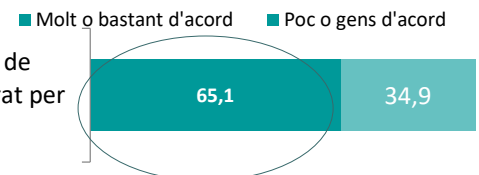
En els darrers anys els recursos que l'Ajuntament destina a salut pública s'han incrementat de manera proporcional a les necessitats en aquest àmbit



L'ajuntament disposa de recursos tècnics suficients per fer front als principals reptes en salut pública en temps de recuperació



L'àmbit de salut pública de l'ajuntament ja està preparat per al treball virtual

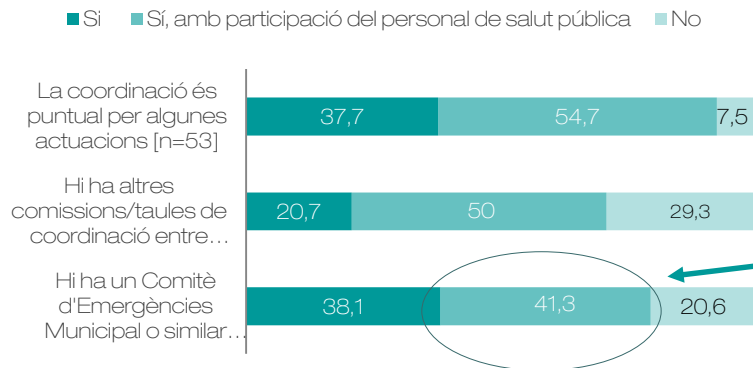


# Adaptabilitat

- ✓ A la majoria de municipis no s'observen canvis estructurals als recursos deguts a la pandèmia, el més important és l'adaptació al **teletreball**.
- ✓ Pels que han fet **canvis**, aquests han estat **positius**: augment de personal i pressupost.
- ✓ Sobre els pressupostos, la majoria de municipis no dediquen més de l'**1 %** a salut pública.
- ✓ Un 70% perceben que **els recursos no s'adeqüen** a les necessitats.

# Coordinació

## Interna

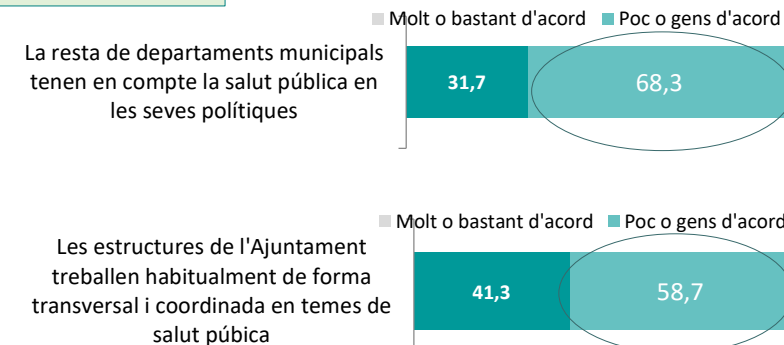


Un **80 %** dels municipis te un Comitè d'Emergència.

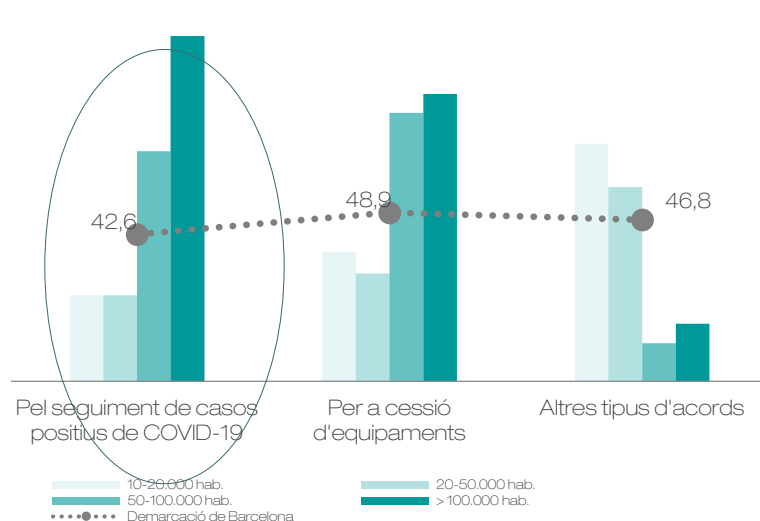
*El personal de salut pública ha participat en un **41 %** d'aquests comitès.*



## Percepcions



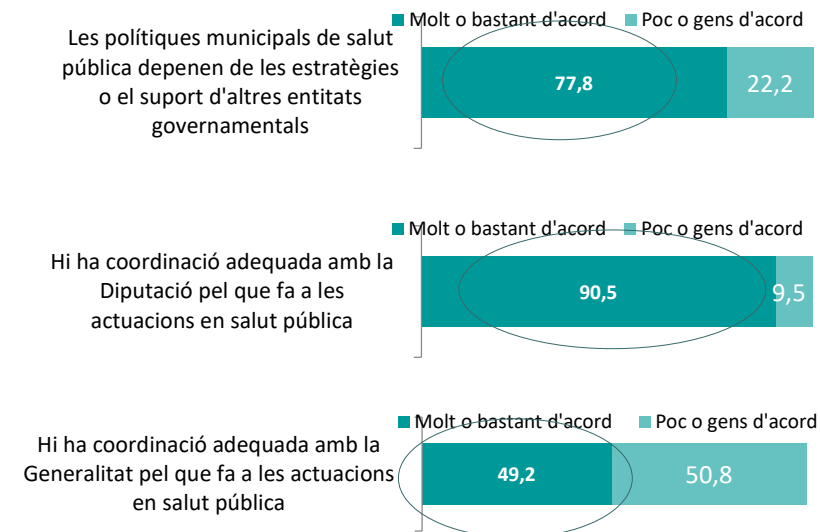
## Externa



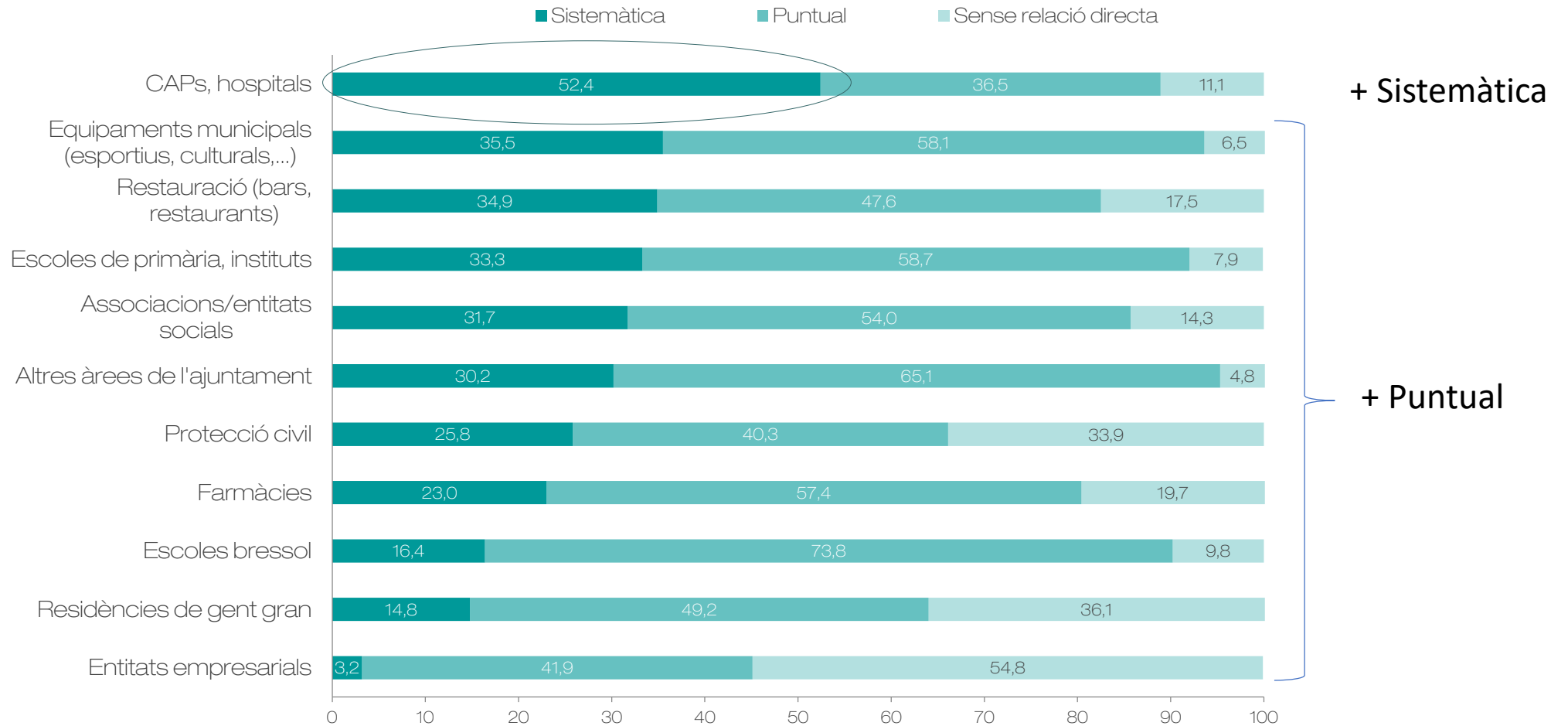
El **74 %** dels municipis tenen conveni o acord amb altres entitats governamentals.

*El **42 %** d'aquests convenis són per al seguiment de la Covid*

## Percepcions



# Coordinació

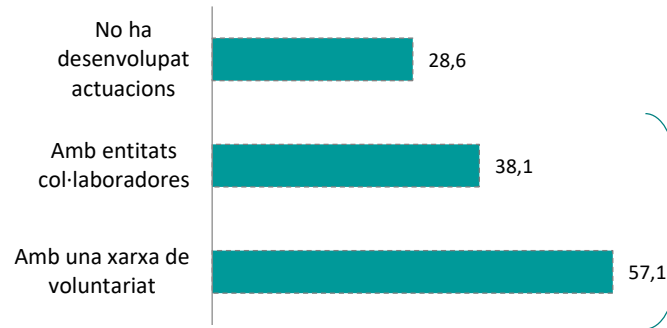


# Coordinació

- ✓ En relació a la transversalitat, l'àmbit de salut ha intervingut en un **41 % dels comitès de crisis**.
- ✓ Sobre el **treball transversal** amb altres àrees i la inclusió de la salut pública en les polítiques d'altres departaments, predomina una **percepció negativa**.
- ✓ En relació a la coordinació externa, una proporció alta de municipis ha intervingut en algun **mecanisme de coordinació** amb altres nivells de govern en la relació amb la pandèmia.
- ✓ Quasi el 80 % considera que les **polítiques** de salut municipals són **dependents** d'altres entitats.

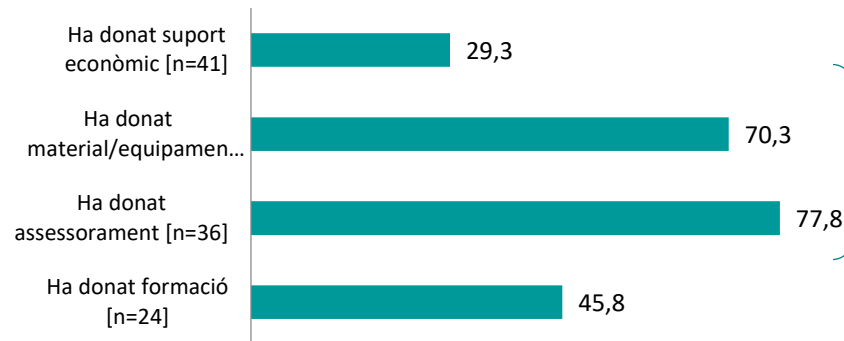
# Implicació ciutadana

## Actuacions amb entitats o voluntaris



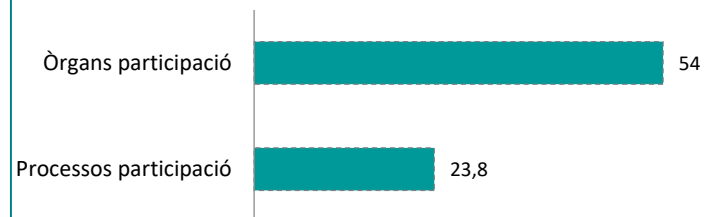
El 71 % ha desenvolupat alguna acció, principalment amb voluntaris

## Tipus de suport a entitats per la pandèmia

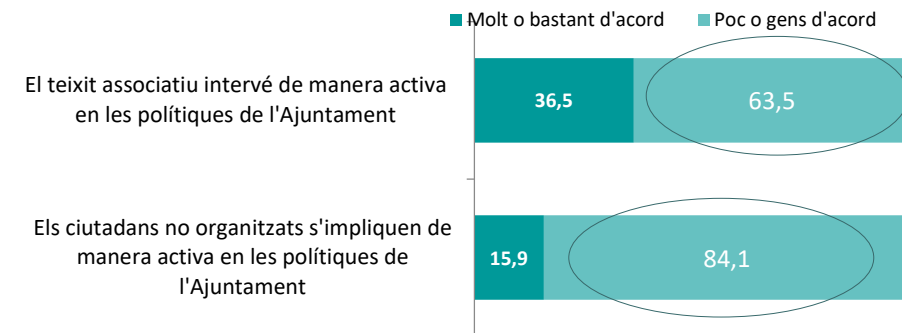


La provisió de materials o l'assessorament han estat els suports més utilitzats

## Convocatòria d'òrgans o processos participatius



## Percepcions



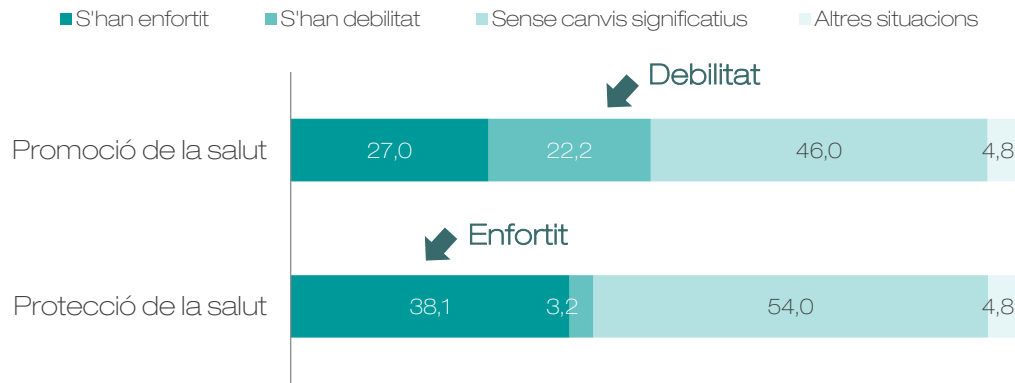


# Implicació ciutadana

- ✓ L'articulació amb la societat s'ha donat sobretot amb el **voluntariat**, tot i que un 50% han convocat a **òrgans participatius**.
- ✓ La percepció general respecte de la **implicació ciutadana** en les polítiques de salut és **baixa**.

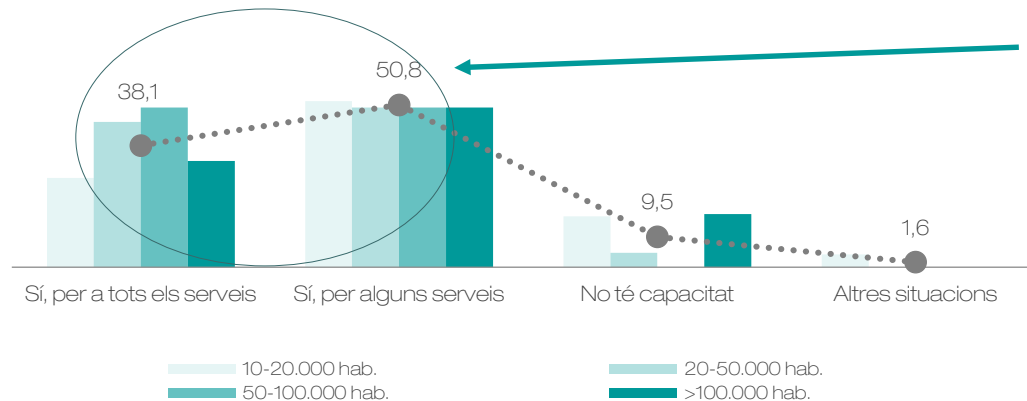
# Impacte de les actuacions

## Impacte a les estructures organitzatives



L'impacte de la pandèmia ha estat més fort a les polítiques de promoció que a les de protecció.

## Capacitat per donar serveis en salut en cas d'un altre confinament

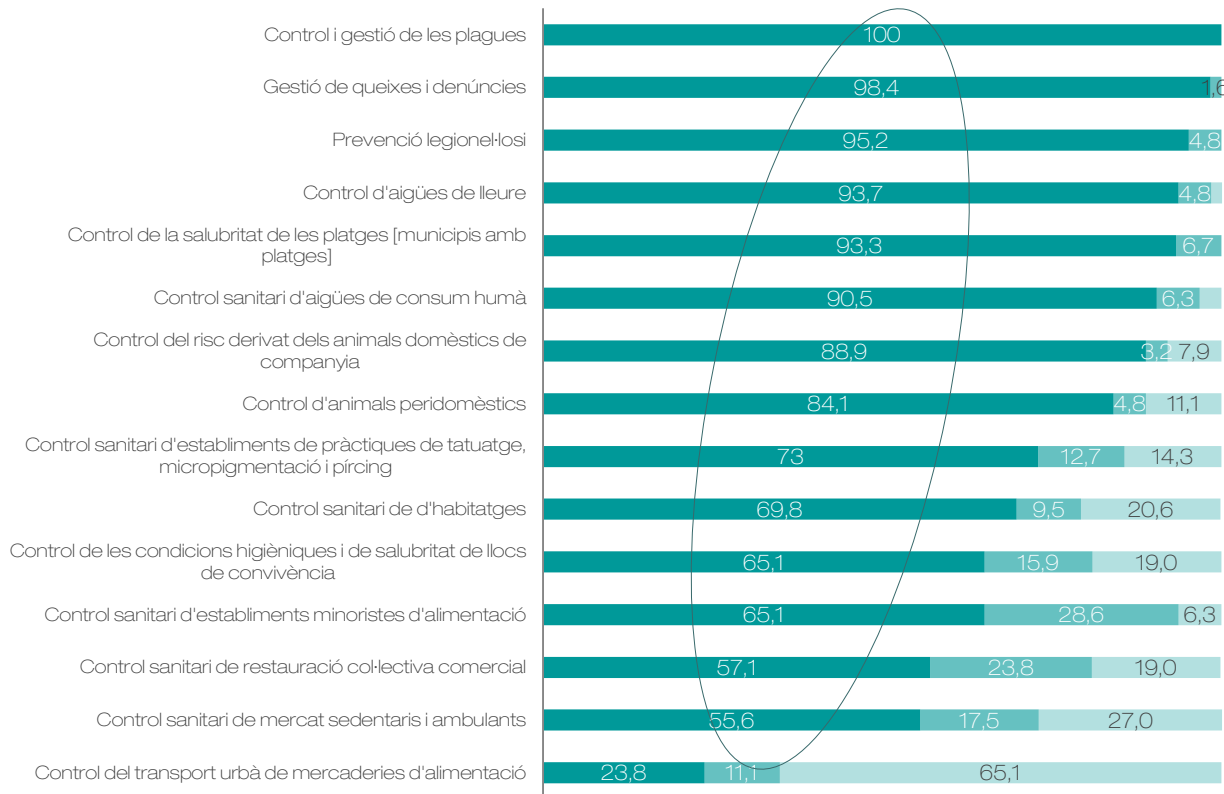


El 89% podria prestar algun tipus de servei

# Impacte de les actuacions

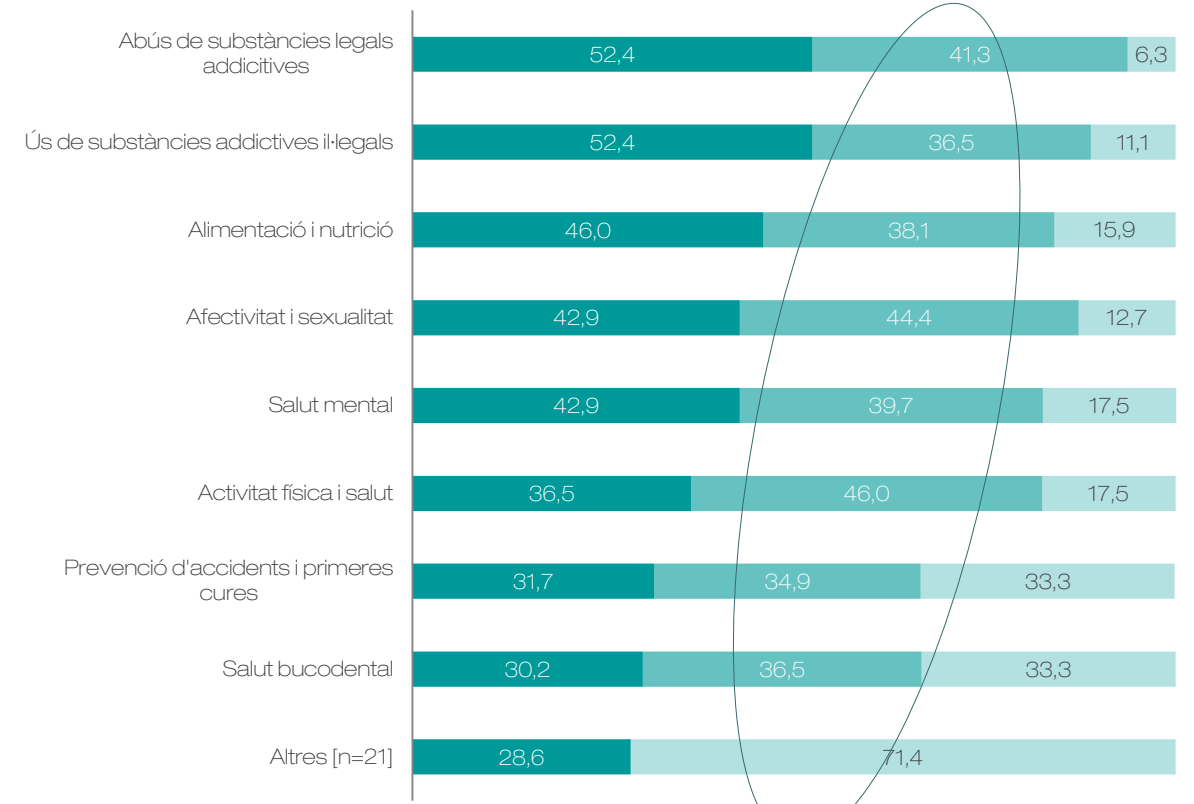
## Actuacions protecció 2021

Més normalitzades



## Actuacions promoció 2021

Menys normalitzades



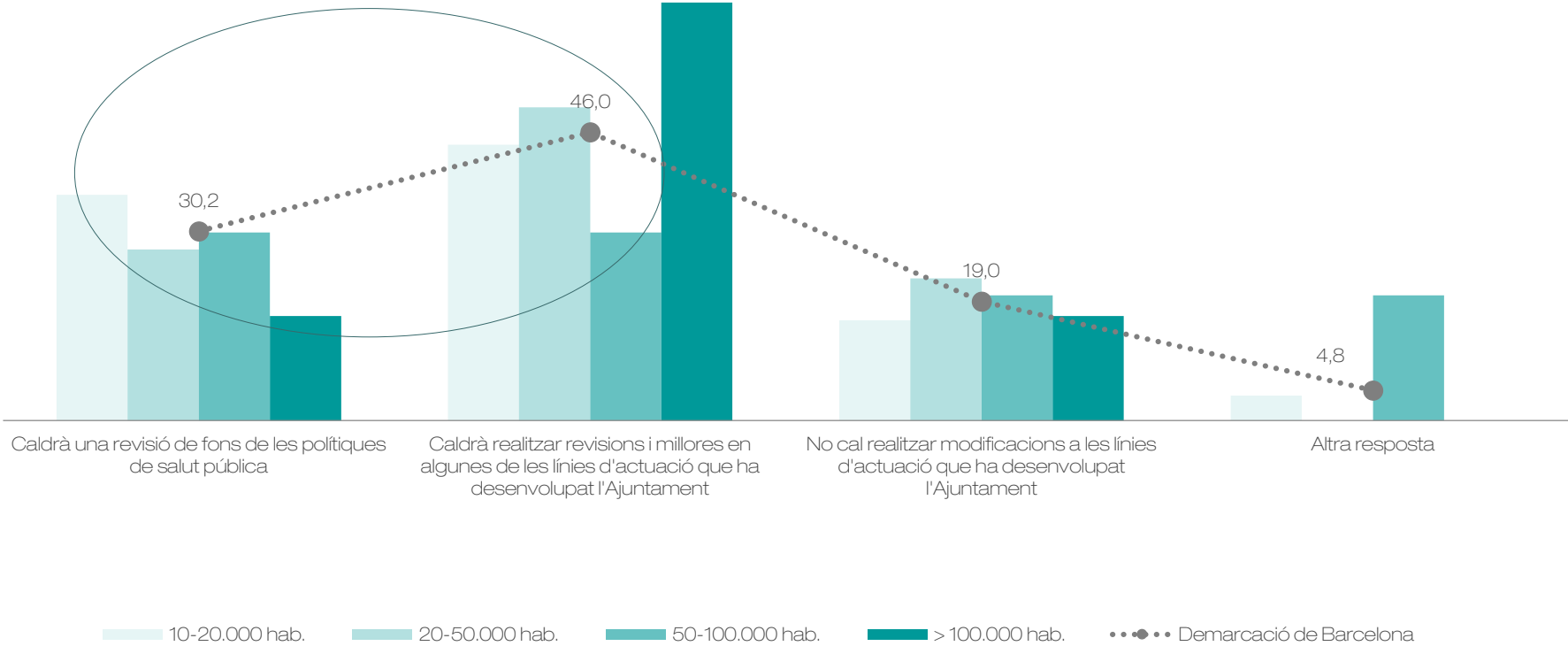
■ Es realitzen totes les activitats habituals ■ Es realitzen parcialment les activitats habituals ■ No es realitzen

# Impacte de les actuacions

D'acord a l'estat de les actuacions al 2021 i a la percepció dels municipis, l'impacte de la pandèmia ha estat més fort a les polítiques de promoció de la salut.

# Valoracions futures

El 76 % dels municipis creu que cal fer algun canvi



# Valoracions futures

- ✓ En relació a la capacitat de resiliència, tenint en compte els indicadors analitzats, es podria dir que la **capacitat d'adaptació és limitada** ja que són **polítiques dependents** d'altres nivells de govern i amb **dèficits de recursos econòmics i tècnics**.
- ✓ A aquestes limitacions cal sumar els **dèficits de planificació, de coordinació i la baixa implicació ciutadana**.

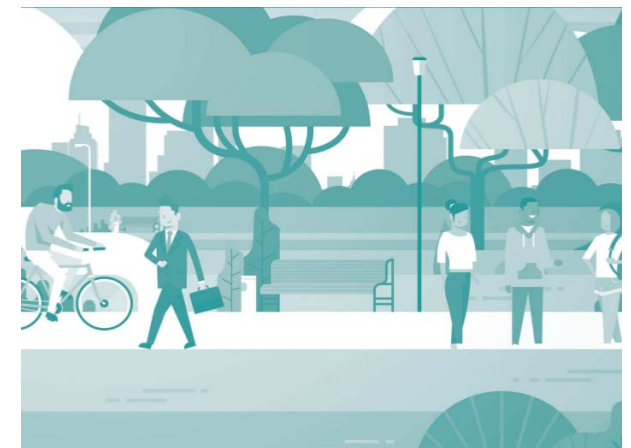
# Anem a reflexionar en grup...

## 1 Propostes de millora de la salut pública local:

- El model d'organització
- Les metodologies de treball
- Les relacions amb altres institucions, entitats, comunitat...

## 2 Reptes de la salut pública local derivats de:

- Pandèmia
- Emergència climàtica
- Disseny de les ciutats i pobles



# Treballem plegats per la salut pública local



gràcies!

<https://www.diba.cat/web/salutpublica/estudi-politiques-locales-salut-publica>

Fundació Carles Pi i Sunyer Estudis Autònoms i Locals  
[panel@pisunyer.org](mailto:panel@pisunyer.org)

Secció d'Informació i Anàlisi en Salut Pública  
Servei de Salut Pública. Diputació de Barcelona  
[ssp.infoanalisi@diba.cat](mailto:ssp.infoanalisi@diba.cat)